

SÖYLEŞİ

Doğaya adanmış bir ömür

Yacht Türkiye yazarlarından emekli büyükelçi Süha Umar, mesleki anılarını aktardığı *Belgrad 500 Yıl Sonra* ile *Çöl Devriyesi* ve *Ürdün Anıları* kitaplarının ardından Boyut Yayınları'ndan yayımlanan *Büyük Beyaz Adam* adlı çalışmasında doğa koruma çalışmalarına ve uzun yıllar geçirdiği yaban coğrafyalardan izlenimlere yer veriyor. Yazara, kitabını ve doğa koruma macerasını sorduk.

Siz Türkiye coğrafyasını iyi tanıyan, doğada uzun yıllar geçirmiş birisiniz. Bu süre zarfında Anadolu'da ne tür değişiklikler gözlemlediniz? Olumlu ya da olumsuz bulduğunuz noktalar nelerdir?

Doğa ile iç içe yaşadığım yaklaşık 65-70 yıl bana, her yönüyle kendine özgü, hatta eşsiz bir coğrafyada bulunduğumuzu gösterdi. Üstelik bunu okuyarak, dinleyerek olduğu kadar, bizzat yaşayarak öğrendim. Bu önemli bir ayrıcalık.

Ama bu coğrafyada yaşayanlar bunun pek farkında değil. Daha da kötüsü insanlar, içine düştükleri büyük yanlışın da farkında değil. Bu büyük yanlış, "her şeyin insan için olduğu" düşüncesidir.

Doğa da hiçbir şey "insan için" değildir. İnsan doğadaki canlı türlerinden sadece birisidir ve en gereksiz olanıdır. Bunun

kanıtı da, doğada en küçük bir canlı bile kaybolursa, doğanın dengesinin bozulması, insan olmadığı zaman ise doğanın kendi kusursuz dengesi içinde uyum içinde yaşamasıdır.

Anadolu'da gözlemlediğim değişim de yine bu yanlış insanın sonucudur. Anadolu coğrafyası, her bölgesi için söylüyorum, insanın bencil müdahalesi nedeniyle büyük zarar

görmüştür. Görmeye de devam etmektedir.

Son yıllarda ise bu zarar bütün doğal yaşam alanlarında daha önce hiç olmadığı kadar artmıştır. Bu, Anadolu'nun sonunu getirecek bir gelişmedir. Daha şimdiden bunun belirtileri açıkça görülmeye başlamıştır. Sulak alanların yok edilmesi, meraları, hayvancılığı, balıkçılığı; tarlaların, ormanların, zeytinliklerin yok edilmesi tarımı öldürmüştür. Tarımda, hayvancılıkta kendi kendine yetmekle gurur duyan bir Türkiye'den, mercimeği bile ithal eden bir Türkiye haline geldik. Bu gidişin sonu kötüdür.

Kendi doğa serüveninizi, çalışmalarınızı biraz anlatır mısınız?

Ben avcılık ve balıkçılık yıllarımdan beri doğaya büyük saygı duydum. Tanrı'nın doğa olduğuna, doğaya saygısızlığın Tanrı'ya saygısızlık olduğuna inandım. Avcı ve balıkçı olmam doğaya verilen zararı çok daha yakından ve çabuk görmemi sağladı belki de. Bu olumsuz gidişin mutlaka durdurulması gerektiği düşüncesi ile yola çıktım. Önce tek başıma sonra avcı dernekleri ile en sonunda da, altı kurucu üyesinden biri ve uzun

